

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I januar 1971 fremkom Straffelovrådet med en betænkning om privatlivets fred (Betænkning nr. 601/1971) indeholdende forskellige forslag til straffelovsændringer.

Betænkningen var foranlediget af en skrivelse af 12. maj 1967, hvori Justitsministeriet anmodede rådet om at overveje ændringer af de gældende bestemmelser til beskyttelse af privatlivets fred. I denne forbindelse henvistes til de i Sverige og Norge i henholdsvis 1966 og 1958 gennemførte bestemmelser om fotstærket integritetsbeskyttelse. Ændringerne i retstilstanden i Sverige og Norge sigtede på etablering af en strafferetlig beskyttelse af privatlivet mod aflytning eller anden teknisk baseret krænkelser af den fortrolige udveksling af tanker, følelser og oplysninger, jf. den norske straffelovs § 145 a (Betænkning nr. 601/1971, s. 16 ff.). Tilsvarende bestemmelser gennemførtes i Sverige efter anbefaling fra den svenske »Integritets-skydds kommittén«. Beskyttelsesobjektet for de svenske og norske initiativer samt for Straffelovrådets forslag var altså private, fortrolige forhold.

Straffelovrådet fremkom imidlertid i den nævnte betænkning med et par bemærkninger, der kan henføres til grundlaget for tilblivelsen af den gældende meddelelshæleribestemmelse i straffelovens § 152, stk. 5 (§ 152 d). I forbindelse med rådets overvejelser og forslag om ændrede straffebestemmelser anførte rådet under afsnittet »Andres udnyttelse af de oplysninger, der er fremkommet ved aflytning eller udspejning« (Betænkning nr. 601/1971, s. 54), at »der efter Straffelovrådets opfattelse (er) et klart behov for, at straffebestemmelserne omfatter også de her omhandlede efterfølgende handlinger« (s. 54, 1. sp.). Rådet argumenterede herefter for indførelse af en meddelelshæleribestemmelse og foreslog s. 57 en ny bestemmelse i straffelovens § 264 c med følgende indhold: »Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende

under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Bestemmelsen finder også anvendelse, hvor meddelelsen eller billedet vedrører en afdød person.« Straffelovrådet forholdt sig hermed udelukkende til videregivelse af private oplysninger.

I forbindelse med behandlingen i Justitsministeriet afgav det daværende registerudvalg en delbetænkning om tavshedspligt for ansatte i edb-servicebureauer m.v., der behandler oplysninger for det offentlige. Udvalget henviste i sine overvejelser til ovenstående bemærkninger fra Straffelovrådets betænkning, men synes at udvide området for Straffelovrådets hensigt, idet udvalget (se Folketingstidende 1971-72, tillæg A, sp. 592) ud over kriminalisering af meddelelshæleri i forhold til tavshedspligtbrud for ansatte i edb-servicebureauer m.v. anbefalede kriminalisering af udnyttelse af alle oplysninger, givet af en offentligt ansat i strid med hans tavshedspligt. Da dette spørgsmål, der sigter på kriminalisering af udnyttelse af *ethvert* tavshedspligtbrud, altså også brud på tavshedspligtbestemmelsen inden for hele § 152-området, ikke faldt under udvalgets arbejdsområde, afstod udvalget fra at fremsætte forslag herom.

Men ikke desto mindre indarbejdedes denne opfordring i justitsministerens lovforslag fremsat den 17. november 1971 i skikkelse af et nyt stk. 5 til § 152, se Folketingstidende 1971-72, forhandlingerne sp. 723, 1089, 3893 og 4187 samt tillæg A sp. 545, tillæg B sp. 631 og tillæg C sp. 217.

Bestemmelsens tilblivelseshistorie synes således at vise, at der ikke er foretaget nogen nærmere analyse af behovet for denne betydelige udvidelse af området for meddelelshæleri.

Tavshedspligtsudvalgets betænkning nr. 998/1984 går ikke nærmere ind på spørgsmålet, bortset fra en enkelt mindretalsudtalelse, s. 173 ff., der foreslår bestemmelsen om meddelelshæleri ophævet, i hvert fald for så vidt angår andre forhold end privatlivet tilhørende oplysninger. Udvalgets forslag svarer til den nu gennemførte bestemmelse i § 152 d.